

„Citadele“ draudžiamo elgesio prevencijos sąlygos

Šiame dokumente pateikiamas AS „Citadele banka“ (toliau – „Citadele“ arba Bankas) ir jo įmonių grupės, toliau vadinamos „Citadele“ grupe, tam tikros draudžiamos veiklos sąrašas, siekiant užkirsti kelią Draudžiamam elgesiui (kaip jis apibrėžtas toliau šiame dokumente) ir jį atgrasyti.

„Citadele“ grupė įsipareigoja užtikrinti, kad jos lėšos būtų naudojamos numatytiems tikslams, o Klientai ir Paslaugų teikėjai (kaip jie apibrėžti toliau šiame dokumente) būtų įpareigoti nevykdyti Draudžiamo elgesio jos veikloje ir operacijose, taip pat įgyvendinti būtinas kovos su Draudžiamu elgesiu priemones. Todėl „Citadele“ grupė stengsis užtikrinti, kad jos Klientų ir Paslaugų teikėjų veikloje ir operacijose nebūtų Draudžiamo elgesio.

1. Bendrieji principai

- 1.1. „Citadele“ grupė netoleruoja jokio Draudžiamo elgesio ir tikisi tokio pat požiūrio ir elgesio iš savo klientų bei verslo partnerių.
- 1.2. Apie bet kokį įtarimą dėl Draudžiamo elgesio būtina nedelsiant pranešti „Citadele“ grupei. Jei įtarimai pasitvirtins, toks elgesys bus kruopščiai ir sąžiningai ištirtas. Asmenims, kurie, kaip nustatoma, vykdė Draudžiamą elgesį, gresia sandorio santykius su atitinkamu Klientu ar Paslaugų teikėju nustatančiuose dokumentuose ir galiojančiuose įstatymuose nurodyta atsakomybė. Gali būti imtasi atitinkamų teisinių veiksmų siekiant susigrąžinti netinkamai panaudotas lėšas, taip pat nutraukti verslo santykius su Draudžiamą elgesį vykdančia šalimi.
- 1.3. „Citadele“ grupė taip pat padės ir palaikys kompetentingų institucijų atliekamus tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą.

2. Sąvokos ir jų apibrėžimai

- 2.1. **Draudžiamas elgesys** apima korupciją, sukčiavimą, prievartą, sąmokslą, trukdymą, pinigų plovimą ir terorizmo finansavimą, platinimą ir sankcijų pažeidimus ir (arba) vengimą, fiktyvius susitarimus, kuriais siekiama išvengti mokesčių, ir mokestinius nusikaltimus, kurie apibrėžiami taip:

Korupcija – tai tiesioginis ar netiesioginis bet kokio vertingo dalyko siūlymas, davimas, gavimas ar tarpininkavimas, siekiant nederamai paveikti kito asmens veiksmus (pvz., piktnaudžiavimas oficialia asmens padėtimi, įgaliojimais arba tokių įgaliojimų viršijimas).

Sukčiavimas – tai veiksmas ar neveikimas, įskaitant klaidingos informacijos pateikimą, kuris sąmoningai ar neapgalvotai suklaidina ar kuriuo bandoma suklaidinti bet kurį asmenį, siekiant gauti finansinės ar asmeninės naudos arba išvengti prievolės, įskaitant neteisėtus veiksmus, kuriais siekiama įgyti turtą ir informaciją arba teisę gauti tokį turtą ar informaciją nesąžiningai naudojantis pasitikėjimu ar apgaulės būdu.

Prievarta – tai tiesioginis ar netiesioginis kenkimas, žalos darymas arba grasinimas pakenkti ar padaryti žalą bet kuriai šaliai arba asmens nuosavybei, siekiant priversti asmenį ar jam neleisti atlikti arba atsisakyti atlikti veiksmus, kuriems tas asmuo turi juridinę galią.

Sąmokslas – dviejų ar daugiau asmenų susitarimas, kad pasiektų nederamą tikslą, įskaitant nederamą įtaką kito asmens veiksams.

Trukdymas – tai a) tyrimui reikalingų įrodymų sunaikinimas, klastojimas, keitimas ar slėpimas arba melagingų teiginių teikimas tyrėjams, siekiant sutrukdyti tyrimui; b) grasinimas kuriai nors šaliai, jos persekiojimas ar bauginimas, kad ji negalėtų atskleisti savo turimos informacijos apie tyrimui svarbius

dalykus arba vykdyti tyrimą; arba c) veiksmai, kuriais siekiama sutrukdyti įgyvendinti „Citadele“ grupės sutartines teises atlikti auditą ar tikrinimą arba susipažinti su informacija.

Fiktyvūs susitarimai, kuriais siekiama išvengti mokesčių – tai visiškai fiktyvūs (piktnaudžiaujamojo pobūdžio) susitarimai (sandoris, schema, veiksmas, operacija, sutartis, dotacija, susitarimas, pažadas, įsipareigojimas ar pan. atvejis), sukurti siekiant apeiti galiojančių teisės aktų taikymą, kad būtų išvengta mokesčių ar gauta mokesčių lengvata (pvz., fiktyvus pelno pervedimas arba dukterinės įmonės steigimas, kurio vienintelis tikslas yra išvengti mokesčių, žiediniai sandoriai).

Pinigų plovimas, terorizmo ir ginklų platinimo finansavimas – kiekviena iš šių sąvokų turi reikšmę, apibrėžtą pinigų plovimo prevencijos (PPP) direktyvose ir galiojančiuose teisės aktuose.

Bendra pinigų plovimo sąvokos reikšmė:

(i) turto konvertavimas arba perdavimas, žinant, kad toks turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba iš dalyvavimo tokioje veikloje, siekiant nuslėpti ar užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba padėti bet kuriam tokioje veikloje dalyvaujančiam asmeniui išvengti to asmens veiksmų teisinių pasekmių;

(ii) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, buvimo vietos, disponavimo, judėjimo, teisių į turtą nuslėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad toks turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba iš dalyvavimo tokioje veikloje;

(iii) turto įgijimas, turėjimas ar naudojimas, žinant jo gavimo metu, kad toks turtas buvo gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje; ir

(iv) dalyvavimas, bendrininkavimas atliekant bet kuriuos iš ankstesniuose punktuose nurodytų veiksmų, bandymas juos įvykdyti, pagalba, raginimas, parama ir patarimai juos vykdant.

Bendra terorizmo finansavimo sąvokos reikšmė – tai lėšų teikimas arba rinkimas bet kokiais būdais, tiesiogiai ar netiesiogiai, siekiant jas visas arba iš dalies panaudoti (arba žinant, kad jos bus panaudotos) terorizmui finansuoti. Terorizmas – tai sprogdinimas, šaudymas, branduolinių ir cheminių, cheminių, biologinių, bakteriologinių, toksinių ar kitokio pobūdžio masinio naikinimo ginklų panaudojimas, masinis užteršimas, epidemijos, epizootijų platinimas, asmenų pagrobimas, įkaitų ėmimas, oro, žemės ar vandens transporto priemonių užgrobimas ar kitos veikos, jeigu jos vykdomos siekiant įbauginti gyventojus arba priversti šalį, jos institucijas ar tarptautines organizacijas atlikti kokį nors veiksmą ar nuo jo susilaikyti, arba pakenkti šalies, jos gyventojų ar tarptautinės organizacijos interesams. Nėra būtina, kad lėšos iš tikrųjų būtų visiškai ar iš dalies panaudotos bet kuriai iš šių veikų padaryti arba prisidėti prie jų padarymo, taip pat nebūtina, kad pažeidėjas žinotų, kuriam konkrečiam nusikaltimui ar nusikaltimams lėšos bus naudojamos.

Bendra ginklų platinimo finansavimo sąvokos reikšmė – tai tiesioginis ar netiesioginis finansinių išteklių ar kitokio turto rinkimas arba perdavimas bet kokia forma, siekiant juos panaudoti (arba žinant, kad šie ištekliai bus visiškai ar iš dalies panaudoti) masinio naikinimo ginklų gamybai, saugojimui, judėjimui, naudojimui arba platinimui finansuoti.

Šiuo tikslu:

„**PPP direktyvos**“ reiškia 4-ąją ir 5-ąją PPP direktyvas ir PPP baudžiamosios teisės direktyvą.

„**4-oji ir 5-oji PPP direktyvos**“ reiškia 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, pakeistą 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) Nr. 2018/843, kuria iš dalies keičiama direktyva (ES) 2015/849, su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais.

„**PPP baudžiamosios teisės direktyva**“ reiškia 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/1673 dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis, su visais pakeitimais ir papildymais.

„**Sankcijos**“ – tai bet kokios finansinės, civilinės ar kitos ribojančios priemonės ir (arba) embargai (įskaitant „sektorines sankcijas“), nepriklausomai nuo jų formos, kurias visiškai ar iš dalies, tiesiogiai ar netiesiogiai konkrečioms asmenims, prekėms ar paslaugoms, šalims ar teritorijoms, ar bet kokiems kitiems subjektams ar veiklai taiko:

a) Jungtinių Tautų Saugumo Taryba;

- b) Europos Sąjunga;
- c) Latvija, Lietuva ar Estija;
- d) Jungtinės Amerikos Valstijos (įskaitant JAV išdo departamento Užsienio lėšų kontrolės biurą (OFAC));
- e) bet kuri kita šalis dėl bet kokių verslo santykių, operacijų, sandorių ar kitos veiklos, susijusios su konkrečia šalimi; ir (arba)
- f) bet kuri aukščiau minėtų šalių ar organizacijų viešoji įstaiga.

2.2. Klientams, kuriems finansavimą teikia ar kuriuos remia EIF, EIB ar bet kuri kita ES institucija, Draudžiamas elgesys taip pat apima sukčiavimą ir kitą neteisėtą veiklą, pažeidžiančią EIF ar ES finansinius interesus, kaip jie apibrėžti finansinių interesų apsaugos (FIA) direktyvoje.

Šiuo tikslu:

„**FIA direktyva**“ reiškia 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis, su visais pakeitimais ir papildymais.

3. Šių sąlygų taikymo sritis

- 3.1. Šios sąlygos taikomos visoms „Citadele“ grupės vardu vykdomoms ir (arba) jos finansuojamoms operacijoms ir veikloms, naudojant savo ar trečiųjų šalių išteklius, ir „Citadele“ grupės pirkimams, taip pat kitose sutartyse, kuriose yra atitinkama nuoroda į šias sąlygas. Šios sąlygos taikomos toliau nurodytiems asmenims ir subjektams:
- a. Citadele“ grupės verslo klientams, t. y. visiems juridiniams asmenims, su kuriais „Citadele“ grupė yra užmezgusi sandorio santykius, taip pat jų pareigūnams, atstovams, akcininkams ir naudos gavėjams (toliau – Klientai);
 - b. Konkurso dalyviams, rangovams, tiekėjams, paslaugų teikėjams ir kitiems „Citadele“ grupei dirbantiems asmenims ar subjektams, taip pat visiems kitiems asmenims, kurie pagal sutartį, sudarytą su „Citadele“ grupe (toliau – Paslaugų teikėjai), privalo laikytis šių sąlygų.

4. Draudžiamo elgesio prevencijos priemonės

- 4.1. Tiek Klientai, tiek Paslaugų teikėjai privalo imtis visų priemonių, kurios yra būtinos, kad užkirstų kelią bet kokiam Draudžiamam elgesiui. Tokios priemonės, atsižvelgiant į kiekvieno atitinkamo Kliento ar Paslaugų teikėjo verslo pobūdį ir dydį, gali apimti (bet tuo neapsiribojant):
- a. Atitinkamos politikos ir (arba) principų priėmimą;
 - b. Atitinkamų vidinių dokumentų, instrukcijų ar gairių įgyvendinimą;
 - c. Reguliarų pareigūnų ir darbuotojų mokymų rengimą; ir (arba)
 - d. Atitinkamų priemonių kontrolę.

5. Tyrimų atlikimo principai

- 5.1. Kiekvienas Klientas ir Paslaugų teikėjas privalo pranešti „Citadele“ apie bet kokį įtarimą dėl Draudžiamo elgesio nedelsdamas, kai tik apie tai sužino.
- 5.2. Pranešimą galima teikti:
- laišku, adresuotu AS "Citadele banka" Atitikties departamentas, Republikos laukums 2A, Ryga, LV-1010, Latvija; arba
 - siunčiant el. laišką notifications@citadele.lt; arba
 - asmeniui, kuris veikia kaip atitinkamo Kliento arba Paslaugų teikėjo kontaktinis asmuo (jei toks yra); arba
 - užpildant [elektroninę formą](#).
- 5.3. Klientai, kuriems finansavimą teikia arba kuriuos remia EIF, EIB ar bet kuri kita ES institucija, ir kurie EIF, EIB ar bet kurios kitos ES institucijos sprendimuose, veiksmuose ir (arba) neveikime įtaria netinkamo administravimo atvejį (kaip paaiškinta toliau), gali pateikti skundą bankui „Citadele“, kuris toliau tvarkys skundą pagal atitinkamą ES skundų nagrinėjimo mechanizmą. Pastarasis negali nagrinėti kaltinimų Draudžiamu elgesiu.
- 5.4. Netinkamas administravimas reiškia prastą arba nesėkmingą administravimą. Taip nutinka, kai EIF, EIB ar bet kuri kita ES institucija nesilaiko taikomų teisės aktų ir (arba) nustatytų politikų, standartų ir

procedūrų, nesivadovauja gero administravimo principais arba pažeidžia žmogaus teises. Keletas netinkamo administravimo pavyzdžių, kuriuos nustatė Europos ombudsmenas: administraciniai pažeidimai, nesąžiningumas, diskriminacija, piktnaudžiavimas valdžia, atsakymo nepateikimas, atsisakymas suteikti informaciją, nereikalingas delsimas.

- 5.5. Visus įtarimus dėl Draudžiamo elgesio „Citadele“ laikys konfidencialiais (atsižvelgiant į tarpusavio sutartyse ar įstatymuose numatytas, toliau nurodytas informacijos atskleidimo teises), ir jie gali būti teikiami anonimiškai.
- 5.6. Tam tikrais atvejais „Citadele“ gali savo iniciatyva atlikti atitinkamo Kliento operacijų ar veiklos (arba neveiklumo) patikrinimą. Nepažeidžiant „Citadele“ grupės teisių, nustatytų atitinkamose sutartyse su Klientais ar Paslaugų teikėjais, tokio patikrinimo tikslas yra:
 - a. padėti išvengti Draudžiamo elgesio ir jį nustatyti ankstyvame etape;
 - b. nustatyti, ar sutartys buvo įgyvendintos pagal jų sąlygas; ir
 - c. rekomenduoti tobulinti politiką, procedūras ir kontrolę, kad būtų sumažintos Draudžiamo elgesio galimybės esamose ir būsimose operacijose bei veikloje.
- 5.7. Gavusi bet kokią viešą ar trečiųjų šalių informaciją, pranešimą ar skundą dėl tariamo ar įtariamo Draudžiamo elgesio, „Citadele“ grupė, glaudžiai bendradarbiaudama ir užtikrindama visišką skaidrumą su atitinkamomis vyriausybėmis ir ES institucijomis (jei reikia), turės šias teises:
 - a. prašyti ir gauti bet kokią informaciją, dokumentus, paaiškinimus ir pranešimus apie tariamą ar įtariamą Draudžiamą elgesį, įskaitant apsilankymą ir apžiūrą patalpose;
 - b. vertinti ir tirti tokius atvejus, o prireikus – tiesiogiai bendradarbiauti su atitinkamomis ES institucijomis;
 - c. reikalauti nutraukti bet kokį Draudžiamą elgesį ir pagrįstai pašalinti pasekmes, jei tai įmanoma; ir
 - d. pranešti apie savo išvadas ir rekomendacijas atitinkamoms institucijoms, jei įtariamas Draudžiamas elgesys gali turėti nusikalstamos veikos požymių, arba ES institucijoms ar įstaigoms, jei finansavimą Klientui teikia arba jį remia EIF, EIB ar bet kuri kita ES institucija, taip pat pranešti atitinkamam Klientui ar Paslaugų teikėjui, išskyrus atvejus, kai pranešimas ar skundas dėl tariamo ar įtariamo Draudžiamo elgesio buvo anoniminis ir toks išvadų atskleidimas yra draudžiamas įstatymų.
- 5.8. „Citadele“ grupė gali perduoti skundą dėl įtariamo Draudžiamo elgesio nacionalinėms valdžios institucijoms Europos Sąjungoje ir (arba) už jos ribų, kad būtų atliktas tolesnis tyrimas ir (arba) baudžiamasis persekiojimas, ir suteikti tolesnę pagalbą, kurios gali būti paprašyta.
- 5.9. Jei yra įrodymų, kad Klientas ar Paslaugų teikėjas atliko veiksmą, apibrėžiamą kaip Draudžiamą elgesį, „Citadele“ grupė turi teisę taikyti tokias papildomas priemones, kurios yra nurodytos atitinkamoje sutartyje su Klientu ar Paslaugų teikėju, arba kurios yra numatytos galiojančiuose teisės aktuose.
- 5.10. Jei tyrimą atlieka teisminės, teisėsaugos, administracinės, teisinės ar mokesčių institucijos, „Citadele“ grupė gali nuspręsti palaukti tokio tyrimo rezultatų ir paprašyti jų išvadų kopijos prieš imdamasi tolesnių veiksmų.
- 5.11. Asmens duomenų tvarkymas šiame dokumente nurodytos veiklos tikslais atliekamas laikantis principų ir taisyklių, numatytų „Citadele“ grupei taikomuose teisės aktuose, politikose ir principuose.